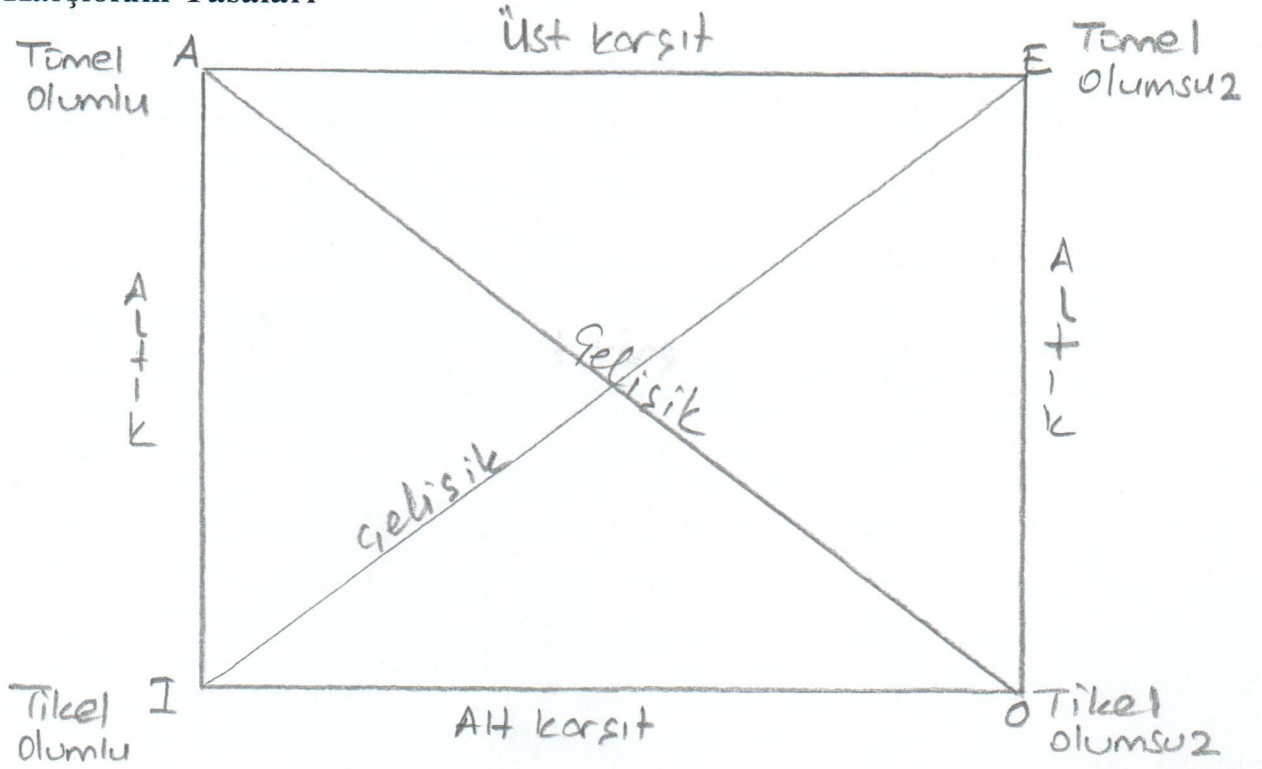

Karşıolun Yasaları

a) **Karşıtlık:** Önergeler nitelik bakımından farklı ise bunlara karşıt önerme denir. Bu karşıtlık tümel önergeler arasında ise üst karşıt önergeler denir. Üst karşıt önergeler aynı anda doğru olamazken, aynı anda yanlış ya da biri yanlış, diğeri doğru olabilir. Karşıtlık ilişkisi tikel önergeler arasında ise bu ilişkiye alt karşıtlık denir. Alt karşıt önergeler aynı anda doğru olurken, aynı anda yanlış olamazlar. Biri doğru diğeri yanlış olabilir.

Karşıtlık Yasaları:

- 1) A doğru ise E yanlıştır.
- 2) E doğru ise A yanlıştır.
- 3) I doğru ise O belirsizdir.
- 4) O doğru ise I belirsizdir.

- 5) A yanlış ise E belirsizdir.
- 6) E yanlış ise A belirsizdir.
- 7) I yanlışken O doğrudur.
- 8) O yanlışsa I doğrudur.

b) Altık: Nicelikleri farklı olan önermeler arasındaki ilişkiye denir. Tümel olumlu önermenin altığı tikel olumlu önerme iken, tümel olumsuzun altığı tikel olumsuzdur. Tümel olumlu ve tümel olumsuz önermelerin zorunlu olarak alt içermeleri de doğrudur. Alt önermelerin doğruluğu (tikellerin), tümel önermelerin doğruluğunu zorunlu kılmaz. Tümeliler bazen doğru bazen yanlış olurlar.

Altık Yasaları:

- 1) A doğru ise I doğrudur.
- 2) E doğru ise O doğrudur.
- 3) A yanlış ise I belirsizdir.
- 4) E yanlış ise O belirsizdir.
- 5) I yanlış ise A yanlıştır.
- 6) O yanlış ise E yanlıştır.
- 7) I doğru ise A belirsizdir.
- 8) O doğru ise E belirsizdir.

c) Çelişiklik: Önermelerin hem niteliği hem niceliği farklı ise bu önermeler birbirleriyle çelişiktirler. Tümel olumlu önermenin çelişdiği tikel olumsuz ve tümel olumsuzun çelişdiği ise tikel olumludur. Çelişik önermelerin biri doğru ise